

Interreg

Co-funded by
the European Union

NEXT Hungary – Slovakia – Romania – Ukraine

COOP4SAFE

Spolupráca na ochrane biodiverzity a zabezpečení udržateľného spolužitia človeka s divokou prírodou v cezhraničnej oblasti SKROUA COOP4SAFE

Newsletter
Február 2026

©Matei Pleșa / WWF-Rumunsko

PARTNERSTVO BEZ HRANÍC

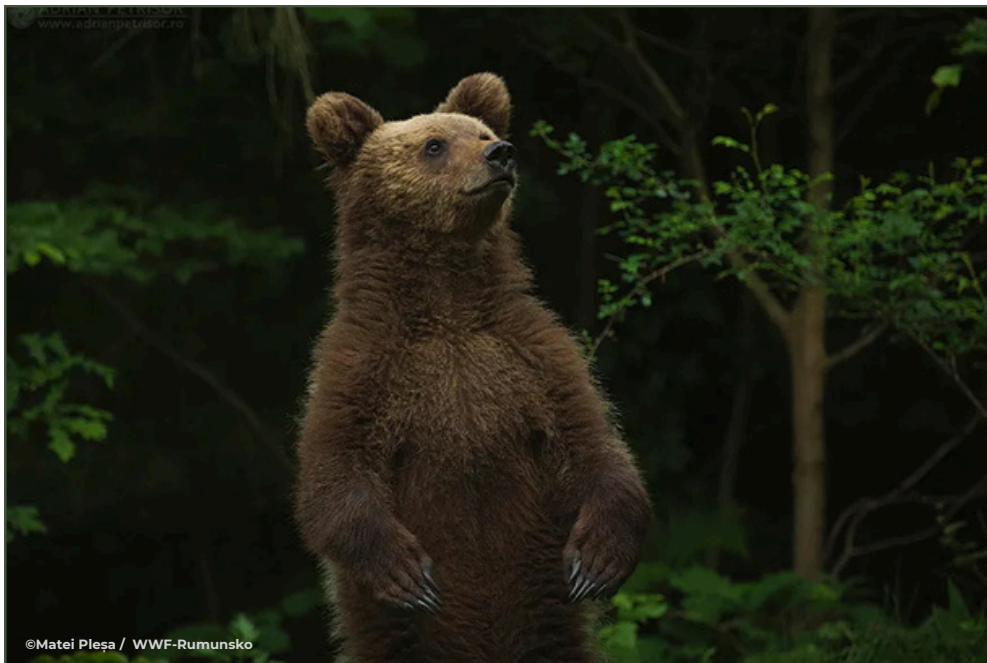
Táto publikácia bola vytvorená s finančnou podporou Európskej únie. Za jej obsah nesie výhradnú zodpovednosť WWF Rumunsko – združenie Filiala Maramureș a nemusí nevyhnutne odrážať názory Európskej únie.

Začiatok a koniec projektu: 01.01.2025 - 31.12.2026

Príspevok z EÚ: 832 134.87 EUR

Karpaty sú jednou z najvýznamnejších prírodných oblastí Európy, ktorá je domovom rozmanitých rastlín a živočíchov a slúži ako dôležitý koridor pre voľne žijúce živočíchy. Tento región však čelí viacerým výzvam, vrátane ničenia biotopov a konfliktov medzi ľuďmi a divokými zvieratami. Cieľom tohto projektu je riešiť tieto problémy prostredníctvom ochrany prírodných biotopov a vytváraním riešení pre pokojné a udržateľné spolužitie človeka a divokej prírody.

Projekt podporuje cezhraničnú spoluprácu a bude využívať inovatívne nástroje s cieľom aktívne zapojiť miestne komunity, vrátane aplikácie pre občiansku vedu. Táto iniciatíva umožňuje jednotlivcom prispievať k ochrane prírody a zabezpečuje, že každý má právo vyjadriť sa k ochrane biodiverzity v regióne.

Projekt 'Spolupráca na ochrane biodiverzity a zabezpečení udržateľného spolužitia človeka s divokou prírodou v cezhraničnej oblasti SKROUA - COOP4SAFE' sa zameriava na tri hlavné ciele:

- Vytvorenie komplexného systému zberu údajov a monitoringu na hodnotenie biodiverzity a konfliktov medzi ľuďmi a divokými zvieratami.
- Prostredníctvom pilotných prírode blízkych riešení obnoviť biotopy a posilniť ekologickú konektivitu.
- Spoločné navrhovanie, testovanie a propagácia nástrojov na predchádzanie konfliktom medzi ľuďmi a divokou zverou.

PARTNERSTVO BEZ HRANÍC

Vytvorenie systému včasného varovania pre spolužitie ľudí a voľne žijúcich živočíchov

V rámci projektovej aktivity 1.3 sa WWF-Rumunsko a celý tím COOP4SAFE spojili s medzinárodnou organizáciou Sensing Clues, ktorá sa špecializuje na zber údajov o voľne žijúcich živočíchoch, hodnotenie rizík a systémy včasného varovania. Spoločne vyvíjame moderný nástroj, ktorý pomôže detekovať a predvídať prítomnosť veľkých šeliem v ohrozených oblastiach, čo v konečnom dôsledku prispeje k rýchlejšim a lepšie koordinovaným reakciám.

Systém je postavený na aplikácii Cluey, digitálnej platforme a aplikácii, ktorá automaticky upozorňuje zásahové jednotky, keď fotopasce v reálnom čase zaznamenajú medvede v blízkosti obývaných oblastí. To umožňuje rýchlu reakciu a pomáha tímom predchádzať nebezpečným stretom medzi ľuďmi a divokou zverou, alebo akýmkoľvek situáciám, v ktorých by zvieratá mohli ohroziť bezpečnosť ľudí alebo majetok. Okrem upozornení sa údaje zhromaždené prostredníctvom systému spracúvajú pomocou algoritmov založených na umelej inteligencii, ktoré analyzujú pohybové vzorce a generujú predpovede o tom, kde a kedy by mohlo dôjsť k potenciálnym konfliktom alebo prítomnosti zvierat. Tento prediktívny model je nevyhnutný na zlepšenie efektívnosti terénnych operácií, zníženie zbytočných nákladov a identifikáciu najvhodnejších preventívnych opatrení na zaistenie bezpečnosti komunít aj voľne žijúcich živočíchov.

Ako systém včasného varovania funguje v praxi

Aby systém fungoval efektívne, opiera sa o tri hlavné komponenty:

1. Vstupné údaje z terénu

Partneri v Rumunsku, na Ukrajine a na Slovensku zbierajú informácie z:

- monitorovacích kamier (fotopascí), ktoré sú nainštalované v teréne,
- stôp a znakov pozorovaných počas hliadok,
- správ od komunít alebo miestnych orgánov, incidentov týkajúcich sa hospodárskych zvierat alebo majetku.

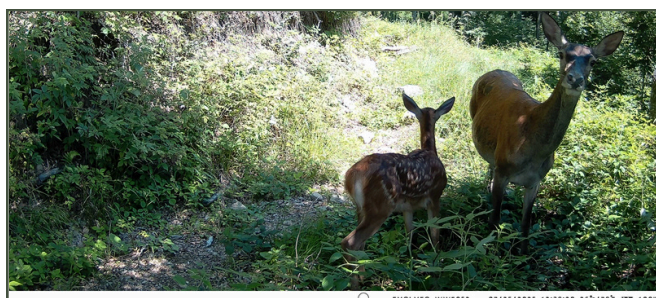
Tieto pozorovania sa nahrávajú do systému Cluey, kde sa stávajú súčasťou zdieľaného toku dát.

2. Automatizovaná analýza a detekcia rizík

Platforma Sensing Clues spracováva prichádzajúce údaje s cieľom:

- detekovať opakujúcu sa aktivitu voľne žijúcich živočíchov v blízkosti osád,
- identifikovať pohybové vzorce veľkých šeliem,
- zvýrazniť zóny s rýchlo rastúcim rizikom,
- generovať signály včasného varovania na základe správania zvierat a frekvencie pozorovaní.

3. Upozornenia a komunikácia

Keď sú splnené kritériá včasného varovania, systém môže upozorniť:

- terénne tímy (WWF-Rumunsko, Krajská asociácia poľovníkov a športových rybárov Maramureş – AJVPS, strážcov Národného prírodného parku Verkhovynskiy – NNPV),
- miestne orgány,
- zásahové jednotky vyškolené na reagovanie v prípade eskalácie rizika.

Toto umožňuje tímom konať ešte pred vznikom konfliktu – varovaním komún, nasadením odstrašujúcich prostriedkov alebo zvýšením hliadok v strategických oblastiach.

Čo musíme urobiť, aby systém fungoval

Účinnosť systému včasného varovania závisí od niekoľkých praktických krokov, ktoré partneri v rámci projektu COOP4SAFE v súčasnosti implementujú:

- zabezpečenie zberu údajov prostredníctvom hliadok, fotopascí a hlásení občanov;
- vyškolenie miestnych tímov (WWF, AJVPS, NNPV, Aegis) na správne a systematické používanie aplikácie Cluey;
- udržiavanie a rozširovanie siete fotopascí, ktoré poskytujú dôležité údaje o prítomnosti voľne žijúcich živočíchov v reálnom čase;
- koordinácia s miestnymi orgánmi, aby bolo možné rýchlo reagovať na výstrahy;
- zdieľanie informácií cez hranice, pretože pohyb voľne žijúcich živočíchov nepozná administratívne hranice.

Tieto opatrenia spoločne umožnia, aby sa systém stal účinným nástrojom na prevenciu konfliktov, ochranu miestnych komún a podporu udržateľného spoluzitia ľudí a divokej zveri v slovensko - rumunsko - ukrajinskom regióne.

Fotografie: ©Matei Pleşa / WWF-Rumunsko

PARTNERSTVO BEZ HRANÍC

Podpis memoránd o porozumení

WWF Rumunsko – združenie Filiala Maramureş s potešením oznamuje oficiálne podpísanie memoránd o porozumení so Správou prírodného parku Maramureş a Lesným riaditeľstvom Maramureş. Tieto dohody vytvárajú základ pre udržateľné a koordinované riadenie biotopov voľne žijúcich živočíchov v regióne.

V rámci projektovej aktivity 2.1 sa pilotný projekt obnovy zameria na najmenej 5 hektárov lúk v pohorí Maramureş s cieľom zlepšiť biotopy veľkých šeliem, vrátane medvedov, vlkov a rysov. Opatrenia zahŕňajú kosenie a dosievanie lesných lúk a výsadbu divokých ovocných stromov a kríkov pozdĺž okrajov lesov, čím sa zvýši dostupnosť potravy pre voľne žijúce živočíchy a zachová mozaiková krajina, ktorá podporuje vysokú biodiverzitu.

Tieto opatrenia založené na prírode prispievajú nielen k obnove dôležitých oblastí so zdrojmi potravy pre bylinožravce a medvede, ale tiež pomáhajú predchádzať konfliktom medzi ľuďmi a voľne žijúcimi živočíchmi tým, že udržiavajú divú zver v jej prirodzených biotopoch. Zlepšením ekologickej konektivity tieto opatrenia prospievajú celému ekosystému, zabezpečujú koridory pre pohyb veľkých šeliem a zároveň chránia miestne komunity a ich živobytie.

Podpísané memorandá o porozumení predstavujú dôležitý míľnik, ktorý zaručuje, že opatrenia na obnovu budú realizované v úzkej spolupráci s lesnými orgánmi a správou parku, čím sa zabezpečí ich dlhodobá udržateľnosť. Táto pilotná iniciatíva bude slúžiť ako replikovateľná osvedčená prax pre obnovu biotopov voľne žijúcich živočíchov nie len v Rumunsku, ale i za jeho hranicami.

Fotografie: ©Matei Pleşa / WWF-Rumunsko

Workshopy - Participatívny návrh harmonizovaného rámca riadenia tichých zón v Rumunsku

V novembri tím WWF-Rumunsko pokročil v jednej z kľúčových zložiek projektu – aktivite 2.3: Participatívny návrh rámca pre harmonizáciu medzi zriaďovaním tichých zón pre voľne žijúce živočíchy v poľovných revíroch a presahujúcimi činnosťami lesného hospodárstva v Rumunsku. Cieľom tejto aktivity je vyvinúť harmonizovaný rámec riadenia, ktorý zosúladí lesnícke činnosti s postupmi riadenia voľne žijúcich živočíchov v určených tichých zónach t.j. oblastiach, ktoré sú kľúčové pre ochranu a dlhodobú stabilitu populácií divokých zvierat.

Hlavným zameraním tejto činnosti je posilnenie spolupráce medzi manažermi divokej prírody a správcami lesov, aby sa zabezpečilo, že plánovanie a zásahy v týchto zónach sú v súlade s opatreniami, ktoré prispievajú k ochrane divokých zvierat a znižovaniu ich rušenia počas kritických biologických období.

Na podporu tohto cieľa sa v meste Ocna Şugatag konali dva špecializované semináre, na ktorých sa zišli manažéri divokej prírody, lesnícki špecialisti, správcovia chránených území, výskumníci a odborníci na ochranu veľkých šeliem z Rumunska.

konflikty medzi činnosťami v oblasti lesníctva a manažmentu divokej zveri, navrhli koordinované riešenia pre plánovanie a implementáciu ochranných opatrení v tichých zónach a skúmali možnosti integrovaného monitorovania druhov a biotopov.

Workshopy kládli dôraz na inkluzívnosť a dialóg, čo umožnilo zainteresovaným stranám zdieľať svoje skúsenosti, výzvy a priority. Takýto participatívny prístup zaručuje, že výsledný rámec je nielen praktický, ale i široko uplatniteľný.

Počas dvoch dní diskusií a pracovných stretnutí účastníci spoločne posudzovali súčasné prístupy k riadeniu poľovných revírov a lesných oblastí, identifikovali vzájomné presahy i

Očakávané výsledky

Vytvorením modelu spoločného riadenia v rámci projektovej aktivity 2.3 sa očakáva dosiahnutie nasledujúcich výsledkov:

- rámec osvedčených postupov na harmonizáciu lesného hospodárstva a manažmentu divokej zveri v tichých zónach,
- model, ktorý je možné replikovať vo väčšom meradle v celom karpatskom regióne,
- dlhodobé pozitívne vplyvy na ochranu veľkých šeliem a iných voľne žijúcich živočíchov.

Ako žiť v harmónii s divokou prírodou: Školenie o prevencii konfliktov medzi ľuďmi a divokou zverou (Verkhovyna, Ukrajina)

S cieľom minimalizovať konflikty medzi ľuďmi a voľne žijúcimi živočíchmi zorganizovali odborníci z WWF-Ukrajina 13. októbra 2025 školenie pre zamestnancov špecializovanej jednotky Národného prírodného parku Verkhovynskyi.

Vďaka podujatiu, ktoré sa konalo s podporou medzinárodného projektu COOP4SAFE, mali účastníci možnosť dozvedieť sa užitočné informácie o správaní a stravovacích návykoch veľkých šelmami, hlavných príčinách konfliktov medzi ľuďmi a divokou zverou a účinných preventívnych opatreniach – od používania odstrašujúcich prostriedkov až po bezpečné odchytávanie a diaľkové imobilizovanie problémových zvierat. Osobitná pozornosť bola venovaná pokynom pre bezpečné správanie pri stretnutiach so šelmami a jasným postupom v takýchto situáciách.

Školenie sa venovalo aj vytvoreniu miestnej siete informátorov s cieľom zlepšiť komunikáciu s komunitami a jednotlivcami, ktorých sa konflikty s divokou zverou týkajú.

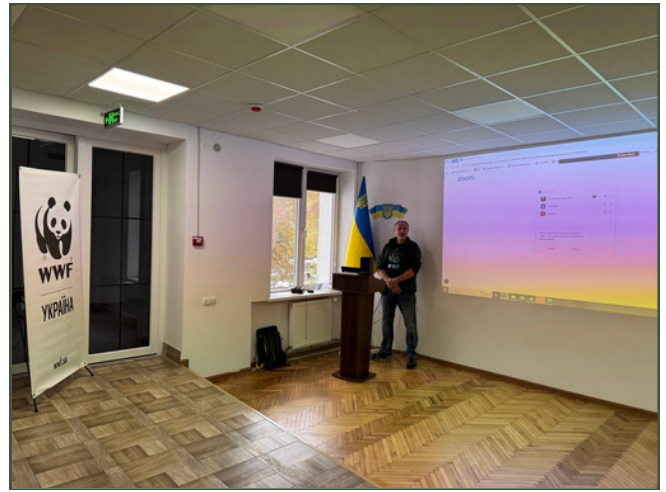
Táto iniciatíva predstavuje dôležitý krok k budovaniu dôvery a spoločnej zodpovednosti za ochranu voľne žijúcich živočíchov.

Prečo dochádza ku konfliktom medzi ľuďmi a divokou zverou a ako im predchádzať

Konflikty medzi ľuďmi a veľkými šelmami – vrátane medvedov, vlkov a rysov – najčastejšie vznikajú tam, kde sú ľudia a voľne žijúce živočíchy nútení zdieľať rovnaký priestor, ako sú pastviny, polia s atraktívnymi plodinami alebo pasienky. Tieto situácie sú často spôsobené úbytkom prirodzených zdrojov potravy a nedostatkom povedomia o bezpečnom správaní sa v divočine.

Podľa Ihora Dykyiho, zoológa a projektového manažéra WWF-Ukrajina, väčšine konfliktov je možné predísť jednoduchými preventívnymi opatreniami – zabezpečením neustálej prítomnosti pastiera, strážením stád miestnymi plemenami psov, inštaláciou elektrických oplotení a používaním zvukových odstrašujúcich prostriedkov na plašenie zvierat.

Yaroslav Zelenchuk, zástupca riaditeľa Národného prírodného parku Verkhovynskyyi, dodáva, že pochopenie prirodzených návykov mäsožravcov a oživenie tradičných pastevných praktík vo vysokohorských oblastiach pomáha znižovať straty a zmierňovať napätie medzi ľuďmi a divokou zverou.

Anna Klid, veterinárka v medvedej rezervácii Domažyr, odporúča vyhýbať sa oblastiam, o ktorých je známe, že v nich šelmy žijú, nenechávať po sebe odpadky a v prípade stretnutia zachovať pokoj a pomaly sa vzdialiť bez provokovania zvierata.

Dodržiavanie týchto jednoduchých pokynov pomáha znižovať riziko konfliktov a udržiavať harmóniu medzi ľuďmi a prírodou.

Fotografie: ©WWF-Ukrajina

Nové skalnaté zrážy zlepšujú podmienky pre život pstruha potočného v povodí rieky Biely Čeremoš na Ukrajine

Každý rok, na jeseň a v zime, nastáva obdobie rozmnožovania pstruha potočného – kľúčová fáza v životnom cykle tohto cenného druhu rýb. Trenie prebieha v riekach a potokoch v regiónoch Ivano-Frankovsk, Zakarpatsko, L'vov, a Černihivski, kde je počas tohto obdobia prísne zakázaný rybolov, aby sa chránila vodná biodiverzita.

S cieľom zachovať a obnoviť populácie pstruha potočného zintenzívil Národný prírodný park Verkhovynskiy svoje ochranné opatrenia. V tomto roku bolo v povodí rieky Biely Čeremoš na Ukrajine z kmeňov stromov a prírodného kameňa vybudovaných pre pstruhu viac ako 20 skalnatých zrážov. Tieto špeciálne kaskády pomáhajú rybám prekonať prúdy, migrovať do miest výteru a úspešne sa rozmnožovať. Tieto práce boli realizované v rámci projektu COOP4SAFE.

Tieto štruktúry majú významnú ekologickú hodnotu, pretože:

- obohacujú vodu kyslíkom a zlepšujú hydrodynamické podmienky;
- vytvárajú prirodzené úkryty pre ryby;
- uľahčujú migráciu a prirodzenú reprodukciu pstruhov;
- zabráňujú erózii brehov a stabilizujú hydrologický režim rieky.

„Zrážy pre pstruhu sú príkladom aktívneho riadenia vodného ekosystému, ktoré kombinuje prírodný prístup s praktickými výhodami pre obnovu miestnych populácií rýb,“ poznamenávajú odborníci z Národného prírodného parku Verkhovynskiy.

Tím národného parku realizuje rad opatrení na zaistenie bezpečných podmienok na rozmnožovanie pstruha potočného:

- výstavba zrážov pre pstruhu v kľúčových oblastiach na podporu ich migrácie a reprodukcie;
- ochrana biotopov a migračných ciest spolu s údržbou prirodzených lokalít reprodukcie pstruhov;
- pravidelné hliadkovanie na vodných plochách s cieľom presadzovať zákaz rybolovu a zabrániť škodlivým činnostiam;
- zvýšený dohľad počas víkendov a sviatkov zo strany strážcov parku;
- monitorovanie populácií pstruha potočného na miestach ich rozmnožovania;
- osvetové kampane medzi miestnymi obyvateľmi a turistami s cieľom podporiť dodržiavanie pravidiel ochrany životného prostredia a zodpovedné správanie v blízkosti riek.

Fotografie: ©Yaroslav Zelenchuk

Toto koordinované úsilie pomáha chrániť budúcnosť populácií pstruha potočného a prispieva k dlhodobej ekologickej odolnosti karpatských riečnych systémov.

Pomoc včelárom a farmárom v Poloninách prostredníctvom praktických preventívnych opatrení (Slovensko)

Počas jari a leta 2025 navštívil projektový tím Aevis záujemcov z radov miestnych včelárov a farmárov v regióne s cieľom poskytnúť im praktickú pomoc. Tá začala posúdením ich súčasného stavu preventívnych opatrení proti veľkým šelmám a diskusiou o možnostiach zlepšenia, vrátane možnosti inštalácie ochranných oplotkov.

Experti z organizácie Aevis poskytli miestnym odborné konzultácie a vysvetlili im proces hlásenia škôd spôsobených veľkými šelmami, zatiaľ čo včelári a farmári sa podelili o svoje skúsenosti s výskytom divokej zveri v ich okolí.

Po zhrnutí požiadaviek a potrieb farmárov a včelárov a preskúmaní umiestnenia a veľkosti včelínov a fariem, boli navrhnuté najvhodnejšie ochranné opatrenia, pričom ich výber sa uskutočnil s ohľadom na platné legislatívne predpisy týkajúce sa účinnej ochrany.

Prvé kolo návštev vyvrcholilo v lete, keď Aevis poskytol v rámci implementácie osvedčených a účinných metód prevencie škôd na hospodárskych zvieratách a včelstvách spôsobených divými zvieratami, 8 farmárom a včelárom v regióne technické vybavenie – ochranné elektrické oplotky a solárne nabíjacie systémy – v hodnote 7 000 EUR.

Oplotky pomáhajú chrániť nielen prácu a majetok farmárov a včelárov, ale aj samotnú divokú zver. Pri správnej inštalácii je možné predísť zbytočným škodám a stretom medzi ľuďmi a voľne žijúcimi živočíchmi. Tieto preventívne opatrenia pomôžu podporiť udržateľné spoluzitie človeka s divokou prírodou a Aevis plánuje pokračovať v ďalších návštevách na jar 2026 a poskytnúť pomoc prostredníctvom týchto jednoduchých, avšak účinných riešení ďalším miestnym, ktorí potrebujú pomoc.

Projektový tím tiež vypracoval brožúrku “Keď sa niečo stane” – praktickú príručku pre farmárov a včelárov, ktorí utrpeli škody spôsobené veľkými šelmami. Veľké šelmy, ako sú medvede, vlci a rysy, sú prirodzenou súčasťou Polonín, avšak pre ľudí, ktorí tam žijú a pracujú, môžu niekedy predstavovať problém, keďže ničia úle, zabíjajú ovce alebo poškodzujú ploty. V takýchto prípadoch je možné požiadať štát o náhradu škody, ale farmári a včelári často nevedia, kde začať a na koho sa obrátiť.

Príručka vznikla preto, že informácie o náhradách škôd sú často nejasné alebo ťažko dostupné. Aevis chce, aby sa farmári a včelári vedeli rýchlo zorientovať, správne reagovať a nezostali v takýchto situáciách bez podpory. Príručka je určená primárne farmárom a včelárom pôsobiacich v Poloninách a príslušných regiónoch, avšak možno ju používať na celom území Slovenska, keďže zákonné podmienky sú rovnaké. Publikácia ponúka:

- jasný a zrozumiteľný postup, ako nahlásiť škody spôsobené veľkými šelmami,
- vysvetlenie zákonných podmienok na získanie odškodného,
- prehľad preventívnych opatrení, ktoré sú vyžadované zo strany štátu,
- kontakty na príslušné orgány a inštitúcie.

Vzdelávanie študentov a verejnosti o medvedoch a spolužití človeka a divokej prírody (Slovensko)

V rámci vzdelávacích aktivít projektu COOP4SAFE sa experti z organizácie Aegis stretli s približne stovkou študentov a študentiek dvoch stredných škôl v Snine, v blízkosti Národného parku Poloniny, aby sa spoločne porozprávali o jednom z najznámejších symbolov slovenskej divočiny, medvedovi hnedom.

V máji, pri príležitosti Európskeho dňa národných parkov, navštívil tím expertov z organizácie Aegis, pozostávajúci z odborníčky na vzdelávanie a odborníka na veľké šelmy, gymnázium v Snine, aby spolu diskutovali o jednej z najdôležitejších tém v oblasti prírodného turizmu – o spolunažívaní človeka s veľkými šelmami. V rámci prednášky „Keď ide o medveď – vieš, čo robiť?“ sa spoločne pozreli na to, ako medvede žijú a akú úlohu zohrávajú v ekosystéme, ako sa správne správať pri stretnutí s medveďom v prírode a prečo je dôležité nahradiť strach porozumením.

Študentov a študentky veľmi zaujali videá z fotopascí, ktoré vznikli v rámci monitoringu šelmy realizovanom v rámci projektu. Vďaka interaktívnej diskusii sme si spoločne pripomenuli, že rešpekt a porozumenie bez paniky sú kľúčom k bezpečnému spolužití človeka a divokých zvierat.

Ďalšia zo série vzdelávacích prednášok s názvom „O medvedoch a ľuďoch“ sa konala v septembri v priestoroch Gymnázia svätého Cyrila a Metoda na Cirkevnej spojenej škole v Snine.. Expertka na vzdelávanie z organizácie Aegis predniesla podnetnú prednášku o medvedovi hnedom, vrátane histórie vnímania tejto šelmy až do súčasnosti,

základných informácií a zaujímavých faktov o jej živote a správaní, ako aj videí z fotopascí zachytávajúcich bežný život medveďa v prírode.

Nasledovala živá diskusia o tom, ako predchádzať a minimalizovať konflikty medzi ľuďmi a medveďmi, pri ktorej sa študenti a študentky podelili o svoje skúsenosti s medveďmi a či už niekedy túto šelmu alebo stopy jej prítomnosti v Poloninách videli. Mladí ľudia prejavili veľký záujem o preventívne opatrenia, najmä o využitie ovčiarskych psov a informácie o používaní spreja proti medveďom pre turistov.

Vzhľadom na nedávny vývoj a často búrlivú diskusiu na tému medveďa hnedého na Slovensku sa organizácia Aegis rozhodla zorganizovať ďalšie prednášky pre verejnosť, na ktorých prezentovala fakty o medvedoch, ich výskyte a správaní. Nasledovali tiež diskusie o stretoch s týmito šelmami a odporúčaniami, ako sa správať v prírode, aby sa takéto situácie dali dobre zvládnuť. Ako ďalší krok v roku 2026 sa projektový tím už teraz teší na exkurzie – vzdelávacie výlety do divočiny v Národnom parku Poloniny – pre záujemcov z radov študentov a študentiek, aby mohli na vlastné oči vidieť a lepšie pochopiť preventívne ochranné aktivity i biotop týchto veľkých šelmy. V rámci projektu COOP4SAFE medzinárodný tím tiež pripravuje vzdelávaciu príručku o udržateľnej koexistencii človeka s divokou prírodou, ktorá bude dokončená a publikovaná v roku 2026.

Fotografie: ©Aegis n.o.

Projektoví partneri:

Hlavný partner:

WWF Rumunsko – združenie Filiala Maramureș

WWF (Svetový fond na ochranu prírody) je jednou z najvýznamnejších organizácií na ochranu prírody na svete, s viac ako 60-ročnou históriou a pôsobnosťou vo viac ako 100 krajinách na 6 kontinentoch. WWF sa aktívne podieľa na ochrane planéty, ekologickej obnove prírodného prostredia a budovaní budúcnosti, v ktorej ľudia žijú a prosperujú v harmónii s prírodou. Poslanie WWF sa napĺňa prostredníctvom programov zameraných na ochranu prírody a tvorby politík, posilňovaním verejných kapacít konať v otázkach životného prostredia a prostredníctvom advokačných aktivít zameraných na firmy s cieľom znížiť ich uhlíkovú stopu.

WWF-Rumunsko (Svetový fond na ochranu prírody) je súčasťou siete WWF a regionálnej siete WWF-CEE. Už dve desaťročia WWF-Rumunsko pracuje na zastavení degradácie prírody a ochrane biodiverzity. Prioritné oblasti ochrany prírody, na ktoré sa organizácia zameriava, sa nachádzajú v pohorí Maramureș, Transylvánii, Juhozápadných Karpatoch, pohorí Apuseni a v nive a delte Dunaja.

WWF-Rumunsko je poprednou organizáciou v oblasti ochrany prírody v Rumunsku s bohatými skúsenosťami v efektívnej komunikácii o dôležitosti ochrany biodiverzity.

WWF Rumunsko – združenie Filiala Maramureș je súčasťou WWF-Rumunsko a začalo svoju činnosť v Maramureș v roku 2003 s cieľom identifikovať a spravovať ekologické koridory, monitorovať voľne žijúce živočíchy, podporovať trvalo udržateľné lesné hospodárstvo, rozvíjať miestne komunity a presadzovať vhodnú environmentálnu legislatívu.

Partneri projektu:

RachivEcoTour

RachivEcoTour je mimovládna organizácia založená v roku 2010 s cieľom podporovať ekologickú stabilitu a cezhraničnú spoluprácu v karpatskom regióne Ukrajiny a Rumunska a vo všeobecnosti v ukrajinských Karpatoch.

Organizácia podporuje trvalo udržateľný rozvoj, ekoturizmus, environmentálne vzdelávanie, vedecký výskum a monitorovanie voľne žijúcich živočíchov. Členovia tímu RachivEcoTour majú bohaté skúsenosti s riadením chránených území - pripravili odôvodňujúce dokumenty pre sériu rozšírení chránených území v regióne.

RachivEcoTour má dlhoročné partnerstvá s WWF-Ukrajina a WWF-Rumunsko, ako aj so správami chránených území, ekologickými mimovládnymi organizáciami, miestnymi orgánmi a vzdelávacími inštitúciami v celom regióne. Jeho tím tvoria odborníci v oblasti ochrany prírody, výskumu, cestovného ruchu a projektového manažmentu.

Za roky svojej existencie organizácia nadobudla bohaté skúsenosti prostredníctvom účasti na mnohých národných i medzinárodných iniciatívach zameraných na plánovanie chránených území, ochranu druhov a cezhraničný ekoturizmus.

Aevis n.o.

Aevis n.o. je nezisková organizácia, ktorej poslaním je ochrana divokej prírody, zachovanie prírodných a kultúrnych hodnôt a podpora miestnych komunít a regionálneho rozvoja v Poloninách na Slovensku. Aevis poskytuje všeobecne prospešné služby v nasledujúcich oblastiach: ochrana životného prostredia prostredníctvom návratu divokej prírody a zachovávaní prírodných hodnôt; podpora regionálneho rozvoja, miestnych komunít a zachovania kultúrnych hodnôt predovšetkým prostredníctvom prírodného turizmu; podpora spolupráce medzi subjektmi verejného a súkromného sektora, vzdelávanie prostredníctvom exkurzií do divočiny a vzdelávanie a výchova najmä v oblasti ochrany divokej prírody, zachovávaní prírodných a kultúrnych hodnôt a prírodného turizmu.

Aevis sa zameriava na zabezpečenie funkčnej ochrany existujúcich chránených území a systematické rozširovanie bezzásahových území. Dlhodobým cieľom organizácie je zlepšovať resp. vytvárať vhodné podmienky pre návrat európskej divokej prírody. Aevis sa tiež venuje implementácii a rozvoju prírodného turizmu na Slovensku, ktorý podporuje zachovanie rozsiahlych chránených území divokej prírody.

Krajská asociácia poľovníkov a športových rybárov Maramureș

Krajská asociácia poľovníkov a športových rybárov Maramureș (AJVPS Maramureș) je nepolitická, nezisková právnická osoba riadiaca sa súkromným právom, s vlastným oddeleným a nedeliteľným majetkom. Jej hlavnou úlohou je ochrana biodiverzity, udržateľné hospodárenie s prírodnými zdrojmi, zachovanie ekologickej rovnováhy a ochrana poľovnej zveri a rýb spolu s ich prirodzeným prostredím. Združenie je rozdelené do piatich regionálnych klubov – Baia Mare, Borșa, Vișeu, Sighet a Târgu Lăpuș – čím zabezpečuje vyvážené pokrytie celého kraja. Dohliada na značný počet poľovných a rybárskych revírov, za ktorých udržateľné hospodárenie nesie priamu zodpovednosť.

V posledných rokoch realizovala organizácia AJVPS Maramureș niekoľko dôležitých projektov financovaných z EÚ, vrátane iniciatívy v hodnote 100 000 EUR prostredníctvom miestnej akčnej skupiny Natura 2000, zameranej na ochranu a zachovanie poľovného dedičstva a vodných zdrojov. Ďalší cezhraničný projekt v hodnote 157 737 EUR podporil úsilie o zlepšenie spoluzitia človeka s prírodou a vďaka nemu združenie získalo moderné vybavenie.

Združenie aktívne spolupracuje s žandárskym zborom okresu Maramureș, okresným policajným inšpektorátom a Národnou agentúrou pre rybné hospodárstvo a akvakultúru (ANPA). Spoločne vykonali viac ako 50 operácií proti pytlíctvu a 192 inšpekcií vodných biotopov, čím prispeli k presadzovaniu environmentálnych zákonov a ochrane prírodných zdrojov.

Národný prírodný park Verkhovynskiy

Národný prírodný park Verkhovynskiy sa nachádza v jednej z najodľahlejších a najmenej prístupných častí ukrajinských Karpát, kde príroda zostala po milióny rokov takmer nedotknutá. Je to jediná oblasť v regióne, kde sa na povrchu objavujú staroveké metamorfované skalné útvary, pokryté paleozoickými a mezozoickými vrstvami. Svahy sú posiate jurskými vápencovými výbežkami, ktoré vytvárajú dramatickú a jedinečnú scenériu. Park tiež chráni cenné panenské lesy, subalpínske lúky a pramene riek Biely a Čierny Čeremoš.

Okrem svojho prírodného významu je park živým centrom huculskej kultúry. Miestne tradície, ako je maľovanie veľkonočných vajec, tkanie, rezbárstvo a výroba hudobných nástrojov, sú stále široko rozšírené a praktizované. Návštevníci sa môžu stretnúť s remeselníkmi, zúčastniť sa workshopov a na vlastnej koži zažiť kultúrne bohatstvo regiónu – vrátane pestrých zimných vianočných osláv.

Národný prírodný park Verkhovynskiy ponúka vzácnu kombináciu geologického dedičstva, nedotknutej prírody a hlboko zakorenených horských tradícií, čo z neho robí jedinečnú destináciu pre ochranu prírody, kultúrny turizmus a environmentálnu výchovu.